

30.9.2026

Dnro 2026/03.04.04.04.10/2025

**Asia**

Kunnallisasiaa koskeva valitus

**Valittaja****Päätös, josta valitetaan****Puolangan tekninen lautakunta 18.12.2025 § 77**

Tekninen lautakunta on 29.10.2025 tekemällään päätöksellä § 62 delegoinut päätösvaltaa tekniselle johtajalle hankinnoissa, joiden arvo on alle 150 000 euroa (alv 0 %). Päätöksellä on kumottu aiemmat teknisen lautakunnan delegoimat hankintavaltuuspäätökset toimialansa viranhaltijoille.

Tekninen lautakunta on 29.10.2025 tekemällään päätöksellä § 63 siirtänyt toimivallan päätöksen liitteessä esitetyllä tavalla mainituille viranhaltijoille. Delegointisääntö astuu voimaan 1.11.2025 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Päätöksellä on kumottu lautakunnan toimivallan delegointipäätös 21.2.2025 § 10.

Tekninen lautakunta on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt edellä mainituista päätöksistä tekemät oikaisuvaatimukset.

**Vaatimukset hallinto-oikeudessa**

Valituksenalainen päätös on kumottava kokonaisuudessaan. Lisäksi teknisen lautakunnan 29.10.2025 tekemä päätös § 62 on kumottava. Hallinto-oikeuden on velvoitettava Puolangan kunta antamaan valittajan 21.11.2025 tekemään vaatimukseen perusteltu valituskelpoinen ratkaisu. Puolangan kunta on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa yhteensä 720 eurolla.

Tekninen johtaja \_\_\_\_\_ on valmistellut ja esitellyt teknisen lautakunnan päätökset 29.10.2025 § 62 ja 18.12.2025 § 77. Ensin mainittu päätös on laajentanut teknisen johtajan hankintatoimivaltaa 50 000 eurosta 150 000 euroon. Hän on ollut asiassa asianosainen, ja hänelle on ollut ratkaisusta odotettavissa erityistä hyötyä. Hän on ollut päätöksenteossa

esteellinen. Esteellisyys on korostunut hallinto-oikeuden 14.4.2025 antaman ratkaisun myötä.

Lautakunnalla ei ole toimivaltaa laajentaa viranhaltijan toimivaltaa hallintosäännöstä poikkeavasti eikä kiertää hallintosäännön muuttamismenettelyä. Hankintavaltuuksien laajentaminen on perustettu viranhaltijan laatimaan delegointiohjeeseen. Toimivalta määräytyy hallintosäännön perusteella, ei viranhaltijan itsensä laatiman ohjeen nojalla.

Valituksenalainen päätös on puutteellisesti perusteltu. Siinä on sivuutettu valittajan esittämät perusteet toimivallasta ja esteellisyydestä.

Valittaja on toimittanut 21.11.2025 kunnalle kirjallisen vaatimuksen, jossa on vaadittu 29.10.2025 tehtyjä päätöksiä § 62 ja § 63 koskevien oikaisuvaatimusten viivytyksetöntä ratkaisemista ja valituskelpoisen päätöksen antamista. Kunta ei ole vastannut vaatimukseen. Menettely on otettava huomioon arvioitaessa päätöksenteon lainmukaisuutta.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä on viivytelty aiheettomasti.

Valittaja on lisäksi viitannut oikaisuvaatimukseensa, jossa on muun ohella todettu, että toimivallan anastaminen lautakunnalta viranhaltijalle on kuntalain vastaista. Lisäksi päätös on hallintolain 6 §:n vastainen ja heikentää avoimuutta ja edustaa rakenteellista esteellisyyttä. Puolangan kunnassa ei ole laillisuusvalvontaa.

### **Asian käsittely ja selvittäminen**

*Tekninen lautakunta* on antamassaan lausunnossa vaatinut valituksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen hylkäämistä.

*Valittaja* ei ole hänelle varatusta tilaisuudesta huolimatta antanut vastaselitystä.

### **Merkittään**

Hallinto-oikeus on 27.2.2026 antamallaan välipäätöksellä hylännyt valittajan esittämän täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen.

### **Hallinto-oikeuden ratkaisu**

Hallinto-oikeus ei tutki vaatimusta Puolangan kunnan velvoittamisesta antamaan valittajan 21.11.2025 tekemään vaatimukseen perusteltu valituskelpoinen ratkaisu.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian ja hylkää valituksen.

Hallinto-oikeus valittajan oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen enemmälti hyläten velvoittaa Puolangan kunnan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 100 eurolla.

#### Perustelut

#### **Vaatus Puolangan kunnan velvoittamisesta antamaan valituskelpoinen ratkaisu**

Siltä osin kuin valittaja on vaatinut, että Puolangan kunta velvoitetaan antamaan valittajan 21.11.2025 tekemään vaatimukseen perusteltu valituskelpoinen ratkaisu, hallinto-oikeus toteaa, että oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin ei sisälly säännöksiä passiivisuus- tai viivästysvalituksesta, eikä hallinto-oikeuden toimivaltaan muutoinkaan kuulu mainitun kaltaisen päätöksen tekeminen. Tähän nähden ja valittajan oikeusturvatarpeet huomioon ottaen valittajan vaatimus kunnan velvoittamisesta tekemään hänen vaatimassaan asiassa valituskelpoinen päätös on jätettävä tutkimatta.

#### **Pääasia**

##### *Perustelut*

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu teknisen lautakunnan päätöksen 29.10.2025 § 62 kumoamista sillä perusteella, että tekninen johtaja on ollut asiassa esteellinen. Lisäksi on todettu, että toimivallan siirtäminen lautakunnalta viranhaltijalle on kuntalain vastaista. Valituksenalaisen päätöksen esittelytekstissä on todettu, että teknisen lautakunnan tulee vahvistaa hankintavaltuudet toimialajohtajan osalta ja viitattu hallintosäännön 24 §:ään ja 62 §:ään sekä esitetty johtopäätöksenä, että päätöstä ei tule kumota, eikä lautakunta ota kantaa perusteisiin, jotka eivät liity ratkaistavien asioiden päätöksentekoon.

Hallinto-oikeus toteaa, että oikaisuvaatimuspäätöksessä on otettava kantaa oikaisuvaatimuksen keskeisiin perusteisiin siten, että päätöksestä ilmenee, miksi tiettyyn ratkaisuun on päästy. Valituksenalaisen päätöksen esittelytekstissä ei kuitenkaan ole otettu lainkaan kantaa teknisen johtajan esteellisyyttä koskevaan perusteeseen, eikä mainittua perustetta ole edes kirjattu esittelytekstiin. Hallinto-oikeus katsoo, että valituksenalaisessa päätöksessä ei ole tältä osin annettu hallintolain 49 g §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla perusteltua ratkaisua oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Teknisen lautakunnan 18.12.2025 tekemä päätös olisi näin ollen lähtökohtaisesti kumottava ja asia palautettava tekniselle lautakunnalle.

uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus on kuitenkin enemmän viivästyksen välttämiseksi ottanut tässä ratkaisussaan teknisen johtajan esteellisyyden ratkaistavakseen sekä tutkinut myös muut valittajan esittämät valitusperusteet. Tähän nähden edellä mainittua päätöstä ei ole aihetta kumota yksinomaan päätöksen perusteluja koskevan puutteen johdosta.

#### *Esteellisyys*

Kuntalain 97 §:n 2 momentin mukaan muun luottamushenkilön kuin valtuutetun, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä.

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Saman pykälän 2 momentin mukaan mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen. Saman momentin 3 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen.

Teknisen lautakunnan päätösten 29.10.2025 § 62 ja 18.12.2025 § 77 pöytäkirjoista ilmenee, että tekninen johtaja \_\_\_\_\_ on valmistellut ja esitellyt kysymyksessä olevat toimivallan delegointia tekniselle johtajalle ja oikaisuvaatimuksen hylkäämistä koskevat asiat.

Hallinto-oikeus toteaa, että teknisen lautakunnan päätös § 62 on koskenut teknisen johtajan päätösvaltaa hankinta-asioissa. Asiassa ei ole väitettykään, että tekninen johtaja olisi saanut päätöksen johdosta aiempaa suurempaa palkkaa tai muuta välitöntä henkilökohtaista konkreettista hyötyä. Päätös ei ole muutenkaan koskenut henkilökohtaisesti tekninen johtaja \_\_\_\_\_ etua, oikeutta tai velvollisuutta, eikä \_\_\_\_\_ näin ollen ole pidettävä asiassa hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna asianosaisena. Asiassa ei ole ilmennyt muitakaan olosuhteita, joiden nojalla olisi katsottava, että \_\_\_\_\_ olisi odotettavissa päätöksen johdosta hallintolain 28 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua erityistä hyötyä tai vahinkoa. \_\_\_\_\_ ei siten ole ollut valittajan mainitsemilla perusteilla esteellinen teknisen lautakunnan tehdessä päätöksen § 62 tai kun tekninen lautakunta on päätöksellä § 77 hylännyt valittajan oikaisuvaatimuksen.

#### *Teknisen lautakunnan toimivalta*

Valittaja on todennut, että lautakunnalla ei ole toimivaltaa laajentaa viranhaltijan toimivaltaa hallintosäännöstä poikkeavasti eikä kiertää hallintosäännön muuttamismenettelyä. Lisäksi valittaja on pitänyt tehtyä delegointia myös kuntalain vastaisena.

Hallinto-oikeus toteaa, että kuntalain 91 §:ssä säädetään toimivallan siirtämisestä. Säännöksen 2 momentin mukaan valtuusto voi hallintosäännössä antaa kunnan viranomaiselle oikeuden siirtää sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Puolangan kunnan hallintosäännön 24 §:n mukaan toimitella voi siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Näin ollen tekninen lautakunta on voinut delegoida tekniselle johtajalle toimivallan tehdä alle 150 000 euron hankintoja, eivätkä lautakunnan päätökset ole mainitulla perusteella hallintosäännön tai kuntalain vastaisia.

#### *Muut valitusperusteet ja hallinto-oikeuden johtopäätös*

Lautakunnan päätökset eivät ole lainvastaisia myöskään valittajan esittämällä oikaisuvaatimuksen käsittelyaikaa, hallintolain 6 §:ää, hallinnon avoimuutta ja kunnan laillisuusvalvontaa koskevilla perusteilla. Tähän nähden ja hallinto-oikeuden edellä päätöksen perusteluja koskevan valitusperusteen kohdalla lausuma huomioon ottaen teknisen lautakunnan päätöksiä ei ole aihetta kumota.

#### **Oikeudenkäyntikulut**

Teknisen lautakunnan päätös 18.12.2025 § 77 olisi tullut lähtökohtaisesti kumota. Tähän nähden olisi kohtuutonta, että valittaja joutuisi vastaamaan itse kaikista oikeudenkäyntikuluistaan. Hallinto-oikeus velvoittaa Puolangan kunnan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut kohtuulliseksi katsomallaan 100 eurolla korvauksena valittajalle itselleen oikeudenkäynnistä aiheutuneesta omasta työstä.

#### **Sovelletut oikeusohjeet**

Perusteluissa mainitut  
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §  
Tuomioistuinlaki 4 luku 1 §  
Kuntalaki 135 §

#### **Muutoksenhaku**

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

**Hallinto-oikeuden kokoonpano**

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Henri Matinolli ja Henri Kalliosaari.

Esittelevä jäsen

Henri Matinolli

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

**Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu**

Päätös

valittaja, sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu  
maksutta (tuomioistuinmaksulaki 7 § 2 mom)

Jäljennös maksutta

Puolangan tekninen lautakunta, sähköpostitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

**Pohjois-Suomen hallinto-oikeus**

**Osoite:** PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU

**Puhelin:** 029 56 42800

**Sähköposti:** [pohjois-suomi.hao@oikeus.fi](mailto:pohjois-suomi.hao@oikeus.fi)

**Sähköinen asiointipalvelu:** <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

## Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

## Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
  - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
  - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

## Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä tavallista tiedoksiantotapaa kirjeitse vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin.

Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Viranomaisen tietoon kirjeen katsotaan kuitenkin tulleen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantotapaa (sähköisen asiointipalvelun kautta) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi päivänä, jolloin asiakirja on vahvistettu vastaanotetuksi. Käytettäessä muuta todisteellista tiedoksiantotapaa (saantitodistus, vastaanottotodistus, haastetiedoksianto) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tuolloin tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus, vastaanottotodistus tai tiedoksiantotodistus.

Käytettäessä sijaistiedoksiantoa asiakirja katsotaan kuitenkin saadun tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

## Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot
- jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava
- sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Lisäksi korkeimmalle hallinto-oikeudelle on soveltuvalla tavalla ilmoitettava valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos:

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa;
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa;
- valtuutettu asiamies on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen valituslupahakemuksineen voi toimittaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Jos valituksen valituslupahakemuksineen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisen päivän aikana. Muutoin kuin sähköisenä asiakirjana toimitettavan valituksen valituslupahakemuksineen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä viraston aukioloajan päättymiseen mennessä kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

**Sähköinen asiointipalvelu:** <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

**Postiosoite:**  
PL 180  
00131 HELSINKI

**Käyntiosoite:**  
Fabianinkatu 15  
00130 HELSINKI

**Sähköposti:** korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi  
**Faksi:** 029 56 40382  
**Puhelinnumero:** 029 56 40200

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspäätöslain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitetun oikeusavun myöntämisestä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)  
Tuomioistuinmaksulaki 2 § (400/2026)

Kunnallisvalitus